

Петрищева К.Г., аспірант, кафедра «Фінанси, банківська справа та підприємництво» Донбаська державна машинобудівна академія, м. Краматорськ-Тернопіль

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ ТА МЕТАЛУРГІЇ

Підприємства машинобудування та металургії є тісно взаємопов'язаними та на даний момент відіграють вирішальну роль в економіці України. Продукція підприємств саме цих галузей забезпечує створення основних засобів, що використовуються як в інших галузях, так і у власному виробництві. На сьогоднішній день погіршення зовнішніх умов діяльності підприємств впливає на погіршення результатів їх діяльності, тому актуальним є питання щодо пошуків шляхів щодо підвищення їх ефективності.

Дослідженню діяльності підприємств машинобудуваної та металургійної галузей присвячено роботи вчених: Анісімової О.М. [1], Карась П.М., Гришиної Л.О., Приходько Н.В. [2], Маршук Л.М. [3] та інших. З повагою ставлячись до наукового доробку вчених, слід відмітити, що у кризових умовах актуальним залишається питання щодо підвищення ефективності діяльності підприємств машинобудування та металургії.

Дослідження діяльності підприємств металургійної та машинобудівної галузі свідчить про те, що обсяг реалізації підприємств металургії (табл. 1) збільшується з 450 376 806,0 тис. грн. 2020 році до 754 151 578,8 тис. грн. у 2021 році та зменшується до 368 694 819,1 тис. грн. у 2022 році. Схожими є тенденції щодо обсягів реалізації підприємств машинобудування, а саме: спостерігається збільшення обсягу реалізації з 217 771 772,7 тис. грн. у 2020 році до 260 029 247,1 тис. грн. у 2021 році, із зменшенням до 208 266 353,0 тис. грн. у 2022 році. Різке зменшення

обсягів реалізації спричинене припиненням діяльності більшості підприємств у 2022 році.

Таблиця – 1 Обсяг реалізації підприємств металургійної галузі та машинобудування 2020 – 2022 роки, тис.грн

(Джерело: складено автором на основі даних джерела [4])

	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Металургійне виробництво	450376806,0	754151578,8	368694819,1
Машинобудування	217771772,7	260029247,1	208266353,0

Відповідно до табл. 2 протягом 2020 – 2022 років металургійне виробництво переважно збитковим, а саме: у 2020 році рівень рентабельності усієї діяльності склав -0,4%, у 2022 році -16,5%. Підприємства машинобудування є збитковими у 2020 році -3,6% та у 2022 році -3,3%.

Таблиця – 2 Рівень рентабельності усієї діяльності підприємств металургійної галузі та машинобудування 2020 – 2022 роки

(Джерело: складено автором на основі даних джерела [5])

	2020 рік	2021 рік	2022 рік
Металургійне виробництво	-0,4%	11%	-16,5%
Машинобудування	-3,6%	2,6%	-3,3%

Незважаючи на високі обсяги реалізації продукції підприємств машинобудівної та металургійної галузей та підвищення ефективності їх діяльності у 2021 році, у 2022 році спостерігається спад виробництва та підвищення їх збитковості через припинення діяльності більшої частини підприємств обох галузей. З метою підвищення ефективності діяльності підприємств машинобудівної та металургійної галузей в умовах нестачі фінансових ресурсів та неможливості залучення кредитних коштів необхідно створення шляхів їх економного та ощадливого використання,

за можливості, використання бартерних розрахунків, використання інноваційних технологій, передача в оренду обладнання та приміщень, що не можуть використовуватись на даний час, залучення власних працівників для ремонтів пошкодженого обладнання та приміщень.

Список літератури:

1. *Анісімова О.М.* Оцінювання ефективності управління ресурсами металургійного підприємства // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2014. Вип. 1(2). С. 137-143. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpaciv_2014_1\(2\)_24](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpaciv_2014_1(2)_24) (Дата звернення: 15.11.2018).
2. *Карась П.М., Гришина Л.О., Приходько Н.В.* Особливості управління фінансовими ресурсами підприємств машинобудівної галузі // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2012. Вип. 22(2). С. 19-24. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2012_22\(2\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2012_22(2)_6) (Дата звернення: 15.11.2018).
3. *Маришук Л.М.* Сучасні аспекти оцінювання ресурсно-фінансового потенціалу машинобудівних підприємств // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2017. Т. 22, Вип. 6. С. 89-93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2017_22_6_19 (Дата звернення: 15.11.2018).
4. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2010-2022 роках URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Дата звернення: 01.11.2023).
5. Рентабельність операційної та всієї діяльності підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства за 2010-2022 роки URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Дата звернення: 08.11.2023).